

**АКЦИОНИ ПЛАН ЗА МЛАДЕ
2010 – 2014.**

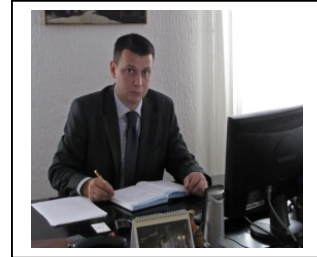
Осечина, децембар 2009. године

САДРЖАЈ

Одељак 1	Увод
1.1	Уводна реч Председника
1.2	Канцеларија за младе општине Осечина
1.3.	Савет за младе
Одељак 2	Принципи и вредности
Одељак 3	Контекст
3.1	Географски подаци
3.2	Демографски подаци
3.3	Анализа кључних актера
3.4	Анализа ресурса
3.5	SWOT анализа
3.6	Млади о младима
3.7	Пресек стања и положаја младих
Одељак 4	Стратешки правци и приоритети
Одељак 5	Повезаност другим стратешким документима
5.1	Повезаност са Националном стратегијом за младе
5.2	Повезаност са другим локалним стратегијама
Одељак 6	Механизми имплементације
Одељак 7	Промоција активности дефинисаних ЛШАМом

АНЕКСИ	
Анекс 1	Акциони план за 2010 годину
Анекс 2	Акциони план 2011 – 2014 године

1.1 Уводна реч Председника општине

Председник општине

Осечина

Израдом Локалног акционог плана за младе доказујемо да општина Осечина жели да стратешки и плански приступи решавању проблема и потреба младих у нашој средини.

Овај документ је наставак утврђеног плана у оквиру ког је раније усвајање "Локалног акционог плана за децу" и оснивање, уз помоћ Министарства омладине и спорта, Канцеларије за младе .

Институције, чија делатност директно или индиректно утиче на живот младих у нашој средини, заједно су дале одговор на наведена питања.

Свесни смо да су млади кључна снага сваке заједнице и њихов одлазак из Осечине у веће градове претставља велики проблем , јер они који су продуктивно најснажнији и најперспективнији својим одласком доприносе да наша заједница непрестано слаби, уместо да јача. Дугогодишње небрига о младима довела је до тога да се осете мање вредним и често буду гурнути у странпутицу са које се врло тешко вратити на прави и прогресиван пут,

Наглашавам да усвајањем Локалног акционог плана за младе нису решени њихови проблеми. Тиме започиње велики и одговоран посао његовог спровођења у нашој средини и активног укључивања младих у креирању сопствене будућности.

1.2. КАНЦЕЛАРИЈА ЗА МЛАДЕ

Канцеларија за младе је формирана Одлуком о образовању канцеларије за младе коју је донела Скупштина општине на седници одржаној дана 12. новембра 2008. године.

Радно место локалног координатора за сада није систематизовано, а садашњи координатор је запослен на одређено време као приправник у Општинској управи.

Досадашње активности КЗМ јесу:

- реализација пројекта "Укључи се ...ту смо због тебе"
- КЗМ је учествовала у 2 партнерска пројекта – НВО СВЕТИОНИК из Лознице ("Уз мало додатног знања и вештине-лакше до посла") и НВО ДОБРИ ЉУДИ из Ваљева (Борба против наркоманије ИПОН)
- Мини пич терен – пројекат добијен од МОСа
- Програм волонтер (прикупљање одеће, обуће, књига, учешће у реализацији манифестације "Сајам шљива")
- Центар за права детета ("Трансформација сукоба и оснаживање младих")

При решавању проблема младих, три стратешка правца карактерисаће приступ којим се максимализује ефекат спровођења Акционог плана:

- 1) **Повећање обима, квалитета и примерености услуга и активности намењених младима;**
- 2) **Ојачавање локалних ресурса за омладински рад;**
- 3) **Развијање регионалне сарадње за спровођење омладиске политике.**

Локална заједница је након дефинисања групе проблема одлучила да делује кроз четири међусобно повезана приоритетна подручја рада са младима:

1. **Унапређивање свих облика запошљавања, samozapošljavanja и предузетништва младих;**
2. **Оснаживање активизма и повећавање мобилности младих;**
3. **Унапређивање могућности за квалитетно провођење слободног времена и развијање неформалног образовања;**
4. **Унапређивање здравља младих и развијање здравих стилова живота и социјалне инклузије младих.**

Међутим, главни задаци КЗМ поред умрежавања партнера на локалу, биће и подршка омладинским радио емисијама, сарадња са драмским и еколошким секцијама...

План КЗМ-а је да својим ангажманом постане кључни актер локалне политике за младе.

1.3. САВЕТ ЗА МЛАДЕ

Одлуком Скупштине општине Осечина, бр.060-49/08 од 26.12.2008. године формиран је Савет за младе општине Осечина. Савет за младе:

- иницира и учествује у изради локалне омладинске политике у области образовања, спорта, коришћења слободног времена, повећања запослености, информисања, активног учешћа, обезбеђивању једнаких шанси, здравства, културе, равноправности полова, спречавању насиља и криминалитета, приступа правима, одрживог развоја и животне средине и другим областима од значаја за младе;
- учествује у изради посебних локалних акционих планова и програма у сагласности са Националном стратегијом за младе;
- прати остваривање акционих планова и програма за младе и локалне омладинске политике;
- доноси закључке и даје мишљења о питањима из своје надлежности и о њима обавештава органе општине;
- даје мишљење на предлоге прописа и одлука које доноси Скупштина општине у областима значајним за младе;
- усваја годишње и периодичне извештаје о остваривању локалне омладинске политике и локалних акционих планова и програма за младе и подноси их Скупштини Општине, председнику Општине и општинском већу;
- иницира припрему пројеката или учешће у програмима или пројектима за младе у циљу унапређења положаја младих и обезбеђења остваривања њихових права која су у надлежности Општине;
- координира и подстиче сарадњу између општине и омладинских организација и удружења и пружа помоћ у реализацији њихових активности;
- координира и подстиче остваривање међуопштинске сарадње која се односи на омладину и о томе обавештава органе општине;

Чланове Савета за младе општине Осечина, чине

Ред Бр	СТРУКТУРА САВЕТА ЗА МЛАДЕ	
	Име и презиме	Институција
1	Драган Станковић	ОШ"Војвода Мишић"Пецка
2	Јелена Павловић	Народна библиотека Осечина
3	Драган Перишић	СЦ"Осечина"Осечина
4	Дејан Алексић	ОШ"Браћа Недић"Осечина
5	Игор Рабат	приватник Пецка
6	Марија С.Јевтић	ученик средње екон.школе Осечина
7	Драган Суботић	незапослен
8	Биљана Ранковић	Дом здравља
9	Зоран Живановић	СКГО

Одељак 2 ПРИНЦИПИ И ВРЕДНОСТИ

Акциони план за младе општине Осечина, у току свог рада и креирању мера за побољшање статуса младих, користиће принципе на којима је рађена Национална стратегија за младе, јер произлазе из вредносног система чији су основ Устав Републике Србије, Универзална декларација о људским правима, Конвенција УН о правима детета са Протоколима, Конвенција Савета Европе о људским правима и основним слободама и Међународни пакет о грађанским и политичким правима.

Принципи локалног плана акција су:

- **Поштовање људских права** - Обезбеђује се да сви млади имају иста права без обзира на пол, расну и националну припадност, религијско и политичко опредељење, сексуалну оријентацију, социјални статус, као и функционалне сметње/инвалидитет. Обезбеђују се равноправне могућности за развој младих засноване на једнаким правима, а у складу са потребама, властитим изборима и способностима.
- **Равноправност** - Омогућава се да сви млади имају право на једнаке шансе, на информисање, на лични развој, доживотно учење, запошљавање у складу са разноврсним сопственим карактеристикама, изборима и способностима. Обезбеђује се поштовање родне равноправности, недискриминације, слободе, достојанства, безбедности, личног и друштвеног развоја младих.
- **Одговорност** - Подстиче се и развија одговорност оних који раде са младима, као и одговорност младих у складу са њиховим могућностима.
- **Доступност** - Препознају се и уважавају капацитети младих као важног друштвеног ресурса и исказује се поверење и подршка њиховим потенцијалима: млади знају, могу, умеју. Омогућава се и обезбеђује доступност свих ресурса младима. Млади у Србији Обезбеђују се услови за очување здравља младих и квалитетно спровођење слободног времена. Афирмише се и стимулише постепено увођење и развијање инклузивног образовања на свим нивоима.
- **Солидарност** - Развија се интергенерацијска солидарност и улога младих у изградњи демократског грађанства. Подстичу се сви облици вршњачке солидарности, подстиче се култура ненасиља и толеранције међу младима.
- **Сарадња** - Подржава се и обезбеђује слобода удруживања и сарадња са вршњацима и подстиче интергенерацијска сарадња, на локалном, националном и међународном нивоу.
- **Активно учешће младих** - Обезбеђују се права, подршка, средства, простор и могућност како би млади учествовали у процесу доношења одлука, као и у активностима које доприносе изградњи бољег друштва.
- **Интеркултурализам** - Омогућава се поштовање различитости у свим областима људског живота, толеранција, као и афирмација уметничких и креативних приступа усмерених на неговање и развијање интеркултуралног дијалога међу младима.
- **Целоживотно учење** - Промовише се целоживотно учење у којем се афирмишу знање и вредности и омогућава стицање компетенција. Обезбеђује се повезивање формалних и неформалних облика образовања и развијање и успостављање стандарда у образовању.
- **Заснованост** - Обезбеђује се да сви стратешки концепти, принципи и активности који се односе на младе буду засновани на утемељеним и релевантним подацима и резултатима истраживања о младима.

3.1. ГЕОГРАФСКИ ПОДАЦИ

Општина Осечина налази се у западној Србији. Простире се дуж леве и десне стране магистралног пута Ваљево – Лозница и железничке пруге (у изградњи) на истој релацији, односно лево и десно од обала горњег и средњег тока Јадра и његових плаховитих притока преко мањих плодних долина и живописних воћарских или шумама обраслих брдско-планинских предела све до подножја, обронака или врхова околних планина (Цер, Медведник, Соколске).

Воћарство, пре свега производња шљива, малина и купина, главна је карактеристика овог краја, који се поноси и бројним културно-историјским добрима од којих су најзначајнији: Тешманов конак у Баставу, црква - брвнара у Скадру, Римски мост на реци Љубовићи и стара црква у Осечини.

Са севера Осечина се граничи са општином Коцељева, на истоку са општином Ваљево, јужним делом са општином Љубовија, а са западне стране са општинама Крупањ и Лозница.

Центар и седиште Општине – градић Осечина са око 3.500 становника – налази се на 32. километру северозападно од Ваљева према Лозници, односно ма 130. километру југозападно од Београда ка североисточном делу Републике Српске, то јест БиХ, на надморској висини од 210 метара.

Друго насеље градског типа је варошица Пецка са око 500 житеља. Остало становништво живи у 18 села. Домаћинства су претежно старачка и према проценама за 70% домаћинстава пољопривреда је основни и једини извор прихода.

Мрежа магистралних, регионалних, локалних и некатегорисаних путева на територији општине Осечина укупно износи преко 700 километара.

Најважнија саобраћајница је магистрални пут Ваљево – Лозница, који кроз општину Осечина пролази у дужини од око 20 километара, затим регионални пут од Коцељеве преко Доњег Црнијева, Влашића, Осечине, Пецке и Прослопа до Љубовије (30 километара на територији општине Осечина), као и деонице од Ваљева за Пецку преко Причевића и Иве, односно од Осечине до Ваљевске Каменице преко Плавања.

Општина Осечина простире се на површини од 319 километара квадратних и поред плодних речних долина, обрадивог земљишта, воћњака и листопадних шума на живописном, брдовитом подручју, захвата на јужној и југозападној страни планинске пашњаке, неприступачне камените голети и четинарске шуме.

3.2 ДЕМОГРАФСКИ ПОДАЦИ

На основу података са последњег редовног пописа (2002.године), општина Осечина има **15.109 становника**. **Насељеност** је 47 житеља на један километар квадратни.

По **националности** и вероисповести грађани Општине су у високом проценту - преко 98% – Срби – хришћани – православци. Према попису из 2002. у Општини живи 98,21% Срба, 1,14% Рома и 0,65% лица осталих националности.

Следеће две табеле дају нам детаљан преглед становништва у Општини према **полу и старости**:

<i>Укупан број становника према полу у четири пописне године (тенденција броја становника)</i>			
Година	Тотал становника	Број мушкараца	Број жена
1991	16.745	8.463	8282
2002	15.135	7.706	7.429

Упоредни подаци о укупном броју становника током два пописна периода недвосмислено говоре о изразитом смањењу броја становника у Осечини, посебно оних млађих и радно способних. Због нешто јачег дисбаланса у односу женске и мушке популације, могуће је и статистички детектовати проблем "недостатка младе" поготову на сеоском подручју, што свакако не доприноси повећању наталитета.

<i>Старосна структура становништва</i>		
Старосна група (год)	Број 1991	Број 2002
0-9	1907	1379
10-14	981	856
15-19	1153	936
20-24	1070	822
25-29	1052	887
30-34	1170	919
35-54	4303	4288
55 i više	5109	5048
УКУПНО:	16745	15135

Учешће младих у укупној структури становништва, као и полна структура младих, дати су у следећим табелама:

<i>Укупан број младих према попису из 2002 године.</i>		
Укупан број становника	Укупан број младих узраста 15- 30 година	% младих у односу на укупан број становника
15135	2645	17,47

<i>Укупан број младих, селектован према полу према попису из 2002 године.</i>								
Укупан број становника			Укупан број младих узраста 14- 30 година			% младих у односу на укупан број становника		
Укупно	Жене	Мушкарци	Укупно	Жене	Мушкарци	Укупно	Жене	Мушкарци
15135	7429	7706	2645	1223	1422	17,47	8,08	9,39

Најновији подаци о броју младих у Општини обрађени су на основу картотеке Дома здравља Осечина, 20. 08. 2009. године. По картотеци, младих од 15 до 30 година има 2.507, што чини око 15% становништва Општине.

Како нам компаративна анализа података са пописа из 1991. и 2002. године показује, број становника у Општини је у опадању. У периоду између два пописа, број становника се смањио за 1.610 лица.

Као што можемо видети из доње табеле, према попису из 2002, **природни прираштај** у Општини износио је -10,1 %.

Подаци из 2002. год.	
Природни прираштај	-101
Живорођених	133
Умрло	234

3.3 АНАЛИЗА КЉУЧНИХ АКТЕРА

3.3.1 Општина Осечина – најбитнији актер развоја омладинске политике

Општина Осечина, као орган локалне самоуправе, делује у складу са Законом о локалној самоуправи, осталим законима којима се ближе одређују питања из домена надлежности и права локалне самоуправе и у складу са Статутом.

Организациона структура Општине:

Општинска управа					
Одељење за општу управу и послове органа општине	Одељење за буџет, привреду и јавне службе	Одељење за инспекцијске послове	Одељење за имовинско правне послове, урбанизам и стамбено комуналне послове	Одељење за заједничке послове	Служба за пореску администрацију

Канцеларија за младе налази се у просторијама Спортског центра „Осечина“ и опремљена је основном техничком опремом : рачунар, штампач, скенер, дигитални фотоапарат, телефон и флип чарт, за чију набавку је средства обезбедило Министарство омладине и спорта кроз пројекат „Укључи се. . .ту смо због тебе“, чији је носилац општина Осечина.

До сада реализовани пројекти у сарадњи са КЗМ су следећи:

- КЗМ је учествовала у 2 партнерска пројекта – НВО СВЕТИОНИК из Лознице ("Уз мало додатног знања и вештине лакше до посла") и НВО ДОБРИ ЉУДИ из Ваљева (Борба против наркоманије ИПОН)
- Мини пич терен – пројекат добијен од МОСа
- Програм волонтер (прикупљање одеће, обуће, књига, учешће у реализацији манифестације "Сајам шљива")
- Центар за права детета ("Трансформација сукоба и оснаживање младих")
-

Међутим, главни задаци КЗМ поред умрежавања партнера на локалу, биће и подршка омладинским радио емисијама, сарадња са драмским и еколошким секцијама...

Савет за младе је формиран у складу са Статутом општине. Броји 9 чланова које бира Скупштина општине из реда грађана, представника удружења, представника школа и других јавних служби и организација које се баве проблемима младих, водећи рачуна о равноправној заступљености полова, с тим да најмање трећину чланова Савета чине млади узроста од 15 до 30 година који су активностима и поступцима значајно афирмисали позитивну улогу и значај младих у локалној заједници, док се остали чланови бирају из реда лица која поседују вишегодишње искуство у раду са младима или у раду од значаја за младе. Поштујући критеријуме

прописане Статутом, Скупштина општине је на седници одржаној дана 26. децембра 2008. године донела Решење о избору чланова Савета за младе.

Савет за младе: учествује у изради локалне омладинске политике, посебних локалних акционих планова и програма у сагласности са Националном стратегијом за младе и прати њихово остваривање, даје мишљења органима Општине о питањима од значаја за младе, даје мишљења на нацрте прописа и одлука које доноси Скупштина у областима значајним за младе, усваја извештаје о остваривању локалне омладинске политике и акционих планова и програма за младе и подноси их Скупштини, председнику Општине и Општинском већу, иницира припрему пројеката или учешће Општине у програмима и пројектима за младе, подстиче сарадњу између Општине и омладинских организација и удружења и даје подршку реализацији њихових активности, подстиче међуопштинску сарадњу која се односи на омладину и о томе обавештава органе Општине, даје мишљење о предлозима пројеката од значаја за младе који се делимично

Канцеларија за развој заједнице је општинско тело која се, кроз питања развоја целокупне заједнице, бави и унапређењем положаја младих.

Процес укључивања грађана у локални јавни живот у општини Осечина организован кроз пројекат “Подршка јачању грађанског учешће у Србији - друга фаза” почео је током јесени 2007. године усвајањем од стране Заједничког савета месних заједница теме “ОМЛАДИНА” за тему разматрања кроз партиципативни процес. Савет је такође усвојио Акциони план за организацију овог процеса који је предвиђао три фазе партиципације грађана - анализу ситуације, идентификовање приоритета и дефинисање предлога и идеја грађана за унапређење ситуације. Основни циљ процеса партиципације био је да идентификује предлоге грађана за локалну самоуправу у циљу унапређења положаја младих и њихове идеје за мере и предлоге за микро пројекте који могу да унапреде положај младих. Поред тога, важан циљ акционог плана био је и укључивање у процес партиципације представника недовољно укључених група и заједница као што су жене, стара лица и сами млади.

3.3.2 Центар за социјални рад

Центар за социјални рад смештен је у две просторије у власништву општине Осечина.

Центар је одговоран за обезбеђивање права из надлежности Републике у складу са законским прописима као и послове из надлежности локалне самоуправе прописане општинском одлуком.

Структура стручних радника :

Профил	Број
Соц. радник	2
Правник	1
Психолог	1/3
Педагог	1/2

Приоритетни циљеви рада Центра усмерени су у правцу реализације ванинституционалних облика заштите у активностима усмереним на помоћ друштвеним групама изложених ризику. Посебна пажња је усмерена на стара и изнемогла лица, одрасла лица без запослења и децу и омладину са инвалидитетом

Активности које Центар спроводи у вези са младима јасно су спецификоване у Анализи у оквиру Стратешког плана за социјалну заштиту 2007-2012:

циљна група	подаци о циљној групи	кључни проблеми циљне групе	постојеће услуге	потребне, а недостајуће услуге	закључак, препоруке
адолесценти	10% од укупног броја становника	-проблеми у породици -материјална ситуација -слободно време -лоши узор -болести зависности -малолетн бракови	-једнократна помоћ малом броју адо. -спортска друштва -КУД	-решавање пород.проблема (разговор, лечење) -већа и чешћа матер.помоћ већем бр. лица -отварање клубова млад. -ангажовање сеоске деце у СД -радионице -врем.огранич. рада кафића -вршњачка едукација -организ. дружења са познатим и успешним лицима -такмичење у спорт.активн. -слободне актив.у прост. школе	Адолесценти у нашој општини немају могућност да искористе постојеће капацитете (СЦ, школе, КОЦ-а) своје слободно време не користе на адекватан начин и самим тим имају лоше узоре Препорука: -организов. дружење младих -чешћа едукација о болестима зависности (вршњачка едукација) -иницијатива за већа финансијска издвајања

Анализа стања омладине из перспективе социјалне заштите

По подацима Центра за социјални рад, сачињеним 20. 08. 2009. године, у оквиру групе млади, Центар најчешће ради са подгрупом старости 15-18 година.

Анализа Центра указује да подгрупа 15-18 пре свега има потребе за:

- перманентним информисањем о потреби даљег образовања уопште, нарочито након основне школе (нпр. организовати образовне радионице у библиотеци, од стране наставног кадра, педагога, педагога, психолога...), јер већина малолетника са којима се Центар сусреће нема основну школу или не жели да настави даље школовање.
- отварањем Омладинског клуба, чији садржај ће се базирати на неговању хобија, нпр. шах клуб, интернет центар
- формирањем аматерског позоришта
- организовањем додатних етно манифестација
- организовањем хонорарних послова у сарадњи са НСЗ и власницима приватних предузећа и добродостојећих газдинстава
- организовањем Омладинске задруге преко којих би материјално угрожена деца и породице могли зарадити изванредан новац.

- организовањем различитих спортских секција унутар и ван школских установа

3.3.3 Национална служба за запошљавање (НСЗ) – Испостава Осечина ради на основу Закона о запошљавању, Закона о раду, Закона о евиденцијама у области рада, Закона о запошљавању инвалида, Статута, Правилника о раду итд. НСЗ усклађује понуду и тражњу на тржишту рада, посредује између предузећа, центара за обуку и школа, игра активну улогу у развоју локалних стратегија и програма запошљавања.

НСЗ је институција која организовано брине о незапосленима општине. Незапослени остварују право на обавештавање о могућностима и условима за запошљавање; посредовање у запошљавању; додатно образовање и обуку; мере активне политике запошљавања; новчану накнаду за време незапослености.

Млади и незапосленост

Према подацима НСЗ – Испостава Осечина, у августу 2009. од укупног броја незапослених лица евидентираних у Служби за запошљавање $\frac{1}{4}$ чине млади до 30 година, или 285 лица. Од тога је са завршеном основном школом 91 лице, II степен 2, III степен 131, IV степен 46, VI степен 10 и VII степен 5 лица.

подаци за април, 2009. год.	УКУПНО
Укупан број незапослених лица до 30 год.	285
Незапослена лица са 1 степеном квалификације до 30 год. старости	91
Незапослена лица са 2,3,4 и 5 степеном стручне спреме до 30 год. старости	179
Незапослена лица са вишом и високом стручном спремом до 30 год старости	15

3.3.4 Образовање. Мрежу школских установа у општини Осечина чине :

Назив школе	Број ученика		
	Укупно	м	ж
ОШ"Браћа Недић"Осечина	616	329	287
ОШ"Војвода Мишић" Пецка	327	159	168

Средња економска школа Ваљево-одељење у Осечини има четири одељења смер економски техничар и једно одељење трговац.

У општини се налази 2 основне и 1 средња школа.

Број основних школа (2009/2010)	2
Број ученика	943

3.3.5 Здравствена заштита грађана општине Осечина обезбеђује се у оквиру једног Дома здравља у Осечини и једне амбуланте у Пецкој која послује у оквиру Дома

здравља Осечина, а постоје и 4 (четири) објекта сеоских амбуланти у Комирићу, Сирдији, Горњем Црниљеву и Лопатњу које нису у функцији. У поједине су смештане избеглице а сада су празне.

Укупан број запослених здравствених радника је 37.

Служба
општа медицина
гинекологија
дечја служба
патронажа
лабораторија
зубно
техничка служба(возачи и спремачице)
администрација-екон.финан.служба

Здравље младих

По подацима Дома здравља Осечина млади су генерално најздравија популација становништва Општине. Од болести доминирају болести зависности, алкохолизам и пушење.

У Општини је мали број малолетничких трудноћа, док је генерално још увек висока стопа абортуса.

Дом здравља спроводи следеће активности, од посебног значаја за младу популацију: превентиван програм «У сусрет потребама младих» (сталан програм), СОС телефон, Саветовалиште за репродуктивно здравље, Саветовалиште за полно преносиве болести, Едукација младих за болести зависности

Сугестије за побољшање здравља младих су: смањење алкохолизма, пушења и других болести зависности. Боља информисаност о контрацепцији чиме би дошло до смањења броја абортуса. Едуковање за здравије стилове живота.

3.3.6 Невладин сектор у Општини присутан је са 23 регистрована удружења грађана са различитим нивоима ангажовања и областима деловања.

Табела невладиних организација и удружења грађана на територији општине Осечина које се баве младима:

Ред Бр.	Назив	Адреса
1.	Алијанса	Браће Недић бр.19, Осечина
2.	КУД"Крушик-Пластика", Осечина	Браће Недић бр.19, Осечина
3.	КУД"Младост", Пецка	Краља Петра I бр.50, Пецка
4.	Црвени крст Осечина	Браће Недић бр.19, Осечина

3.3.6.1 Алијанса Југославија – Француска основана је 1995. године, прва нестраначка невладина организација у Општини. Њен циљ је приближавање француског језика, културе и осталих цивилизацијских достигнућа, допринос учвршћивању традиционално добрих односа француског и српског народа

3.3.6.2 КУД „Крушик-Пластика“ Осечина, настао је 1997. године. Поред учешћа на концертима и програмима у осечини КУД „Крушик-Пластика“ учествовао је на

многобројним фестивалима и смотрама широм Србије: више пута на смотри дечијег стваралаштва у Ратини, на фестивалима у Немачкој и Италији. У Ваљевоу је освојио „Златни опанак „ као најбољи ансамбл на фестивалу.

3.3.6.3 КУД „Младост“ Пецка, основано је 1996. године. КУД је учесник многобројних смотри и фестивала: Републичка смотра дечјег стваралаштва у Ратини, фестивала на Ади где су освојили „Београдског победника“, фестивала у Грчкој и Бугарској. На међународној смотри фолклора „Неделино 2005“ у Бугарској, „Младост“ је освојила златну медаљу. У граду Радулу, такође у Бугарској на „Боб - фестивалу“ освојили су пехар у конкуренцији 38 друштава из Европе.

3.3.6.4. Црвени крст - Прва помоћ, омладина и подмладак (едукације), кампови едукације - борба против трговине људима, родна равноправност, ХИВ, болести зависности, волонтери и добровољно давање крви

3.3.7 Култура

Народна Библиотека Осечина једина је установа културе на територији Општине. Библиотека је носилац већине културних збивања у Општини. Некада су у оквирима Библиотеке радиле многобројне секције: фолклорна, драмска, ритмичка, које су угашене.

Народна библиотека има укупно 7 запослених

- **Дом културе** – КУД, школа сликања, уметничке радионице

Од **културних манифестација** издвајају се само етно фестивал "Потам – повам преко Дрине" (нередован), и ликовна колонија "Подгорина".

3.3.8 Спортски центар Осечина

Спортско друштво "Подгорина", као највеће спортско друштво у Општини, окупља следеће клубове:

- ОФК "ОСЕЧИНА" из Осечине, фудбал, зона Дрина
- ФК "РИБНИКАР" из Пецке, фудбал, Окружна лига
- ОФК "МИЛЕНКО ПАВЛОВИЋ" из Горњег Црниљева, фудбал, Прва општинска лига Ваљево
- ФК "ЗАДРУГАР" из Лопатња, фудбал, Друга општинска лига Ваљево
- ЖОК "ОСЕЧИНА" из Осечине, одбојка – ж, друга лига Запад лига
- КК "ОСЕЧИНА" из Осечине, кошарка-пионири, Међуокружна лига

Најуспешнији од наведених клубова јесте Женски одбојкашки клуб Осечина. Спортски центар "Осечина" млади посебно посећују због тренирања каратеа, одбојке, кошарке, фудбала...

Број деце која се редовно баве спортом у неком од спортских друштава је око 500.

Медији –у општини Осечина постоји само један приватни радио и он у свом програму нема емисија посвећених младима.

3.3.9 Туризам

- Манифестација Сајам шљива (млади волонтери)

3.4 АНАЛИЗА ПОСТОЈЕЋИХ РЕСУРСА

Буџетске ставке о трошковима Општине на популацију младих су следеће:

Превоз ученика средњих школа	500.000
Стипендије	1.800.000
КУД Осечина	440.000
КУД Пецка	304.680
Канцеларија за младе	150.000
Укупно	3.194.680

Одлуком о буџету општине Осечина за 2009 годину опредељено је за КЗМ 150.000,00 дин.што чини 1,31% од укупног буџета, као и износ средстава за реализацију пројекта "Укључи сету смо због тебе"

Финансијски

- буџет општине,
- чланарина од појединих активности (посебно спортских и културних),
- донације спонзора
- сопствена средства појединих организација (из буџета)

Услуге које финансира локална самоуправа:

- Превоз ученика (основна и средња школа) око 350 + 250 ученика (50% путује)
- Стипендирање студената
- Награда за ученике
- Финансирање рада КУДа
- ДЗ –превентивни програми («У сусрет потребама младих»)
- Спортски клубови
- Средства за финансирање осталог НВО сектора (истраживачи)
- Основно образовање одраслих (преко 30 год. и то претежно Рома)
- Школа фудбала
- Једнократна помоћ породицама са једним и више деце
- Туристичко спортске манифестације

МОС је у младе општине Осечина уложио 376.362,00 дин. за реализацију пројекта "Укључи се ...ту смо због тебе"

Материјални ресурси

Спорт:

- Хала спортова има 450 седишта, грејање на струју, солидно опремљену теретану, свлачионице, службене просторије и фитнес центар.
- Олимпијски, средњи и мали базен на отвореном
- Солидне фудбалске терене имају Осечина Пецка и Г. Црниљево.
- Мали фудбал, кошарка, одбојка и рукомет, осим на терену код хале и базена, могу да се играју и крај фудбалског игралишта у Осечини и на школском терену у Пецкој

- Тениски терен
- Дом културе
- Простор ЛС – семинари и едукације
- Школски простор
- Техничка опрема Дома здравља

Људски ресурси

- локална власт и запослени
- едукован кадар у комисијама и саветима (за поједине области)
- Волонтери (ЦК)
- Бачки парламент
- Партерске организације на регионалном нивоу

3.5 SWOT АНАЛИЗА

С <u>Предности</u>	W <u>Слабости</u>
<ul style="list-style-type: none"> • КЗМ • Локални ресурси (простор и едукован кадар) • Укљученост у донаторске пројекте (МОС/ГТЗ) • Укљученост у партнерске пројекте са рег. НВО и локалним институцијама • Подршка ЛС • Партнерство локалних институција и организација • Велики број младих • Могућност бављења спортом и културом 	<ul style="list-style-type: none"> • пасивност и незаинтересованост младих • демографски трендови општине и одлив младих • недостатак финансија посебно за омладинске програме • недостатак средње школе (повезано са одласком младих) • малолетничке трудноће и прерани бракови (недостатак Саветовалишта)
О <u>Могућности</u>	Т <u>Претње</u>
<ul style="list-style-type: none"> • Додатно развијање сарадње са регионалним партнерима; • Коришћење фондова из ИПА програма; • Учешће младих Осечине у бројним и доступним програмима међунаордне размене младих 	<ul style="list-style-type: none"> • економска криза која условљава социјалне проблеме • тренд повећања породичних дисфункционалности • одлазак младих образованих • утицај спољних фактора – дрога / алкохол

3.6 Млади о младима

У општини Осечина упитници су дељени у локалној средњој школи и у две основне. Укупно је прикупљено 212 попуњених упитника.

Овим истраживањем кроз унапред дата питања, на структурирани начин и испитиване су склоности младих о одређеним програмима-услугама за младе као и потребама младих за информисање. Резултати груписани по тематским целинама су следећи:

РАЧУНАРИ И СТРАНИ ЈЕЗИЦИ

На првом месту интересовања младих убедљиво је **курс енглеског језика**, који би хтело да упише 42,9% младих из Осечине. На другом месту је шпански (25,9%), а на трећем напредна обука за рад на рачунару (24,1%). Компјутерску играоницу би хтело 22,6% младих. Занимљиво је да је Осечина општина са највећим процентом заинтересованих за основну обуку на рачунару (18,9%), а издваја се и релативно високим интересовањем за учење немачког језика (11,3%).

И овде се руски језик показао као потпуно непривлачан за младе (свега 1,4% заинтересованих). Од осталих језика неколико испитаника је предложило кинески и француски.

СПОРТСКЕ АКТИВНОСТИ

Млади у Осечини су показали енормно интересовање за **тенис** - њих чак 48,8%, дакле сваки други! Далеко иза тениса су екстремни спортови са 21,2%, фудбал са 17,9% и активности у природи (планинарење, излети) са 17,5%.

И за осечинске средњошколце су најмање занимљиви спортови шах (6,1%) и рукомет (6,6%). Списку жеља неко је додао и бејзбол.

УМЕТНИЧКЕ АКТИВНОСТИ

У овој општини су млади веома заинтересовани за **графити радионицу**, у коју би волело да иде чак 32,5% младих. Иза ње су школа цртања и сликања (22,2%), те костимографија и модни дизајн (19,8%).

Релативно атрактивни су и фото радионица (15,1%), те филмска и видео радионица (13,2%).

На зачељу су, као и у другим општинама, рецитаторска (1,9%) и литерарна секција (2,4%), те радионица чувања народне традиције (4,2%).

ИГРА И ПЛЕС

У Осечини су изразито популарни **аеробик, цез денс и пилатес**, којима би хтело да се бави 42,9% младих. Следе латино плесови са 35,4%, док би брејкденсом волело да се бави 21,2% испитаника. На фолклор би ишло 16% младих у Осечини.

Најмање атрактиван је ирски плес, који занима једва 2,8% младих.

КУРСЕВИ КОРИСНИХ ВЕШТИНА

Овде су испитаници испољили највеће интересовање за **курсе о организовању догађаја за младе**, за које се изјаснило њих 30,2%. Следе курсеви о контрацепцији и заштити од полних болести (25,5%), те курсеви о здравом начину живота (24,5%).

За курсеви о тражењу посла заинтересовано је 20,3% испитаних, а за курс прве помоћи 14,2%. Курсеви о покретању и вођењу самосталног бизниса занимају само 11,3% младих у Осечини, исто колико и курсеви практичних вештина и оправки.

РАДИОНИЦЕ И ДРУЖЕЊЕ

И Осечина се уклапа у налаз по коме је младима најпривлачнији **клуб за дружење и организовање журки за младе** - овде би се у такав клуб укључило 36,8% средњошколаца и осмака. Следи новинарска радионица са 32,5% и, што је занимљиво, на трећем месту волонтерски клуб подршке људима у невољи, у коме би било спремно да се ангажује чак 29,7% младих из ове општине.

Младима су доста занимљиве и психолошке радионице (20,3%), као и хуманитарне акције прикупљања новца за сиромашне (15,6%). У секцији за заштиту природе ангажовало би се њих 11,3%, док би се акцијама за уређење Осечине одазвало свега 9% младих.

Најмање атрактивне радионице су, као и у другим општинама, дебатни клуб са 1,4%, те радионице ненасиља и толеранције и радионице упознавања обичаја других народа, са по 4,7% заинтересованих.

РАНГ ЛИСТА ТРАЖЕНОСТИ ПРОГРАМА ЗА МЛАДЕ

У Осечини би, према резултатима овог истраживања, млади били најзахвалнији локалној канцеларији за младе ако би им организовала следеће активности:

1. **тениски клуб**
- 2/3. курс енглеског језика
- 2/3. аеробик, цез денс, пилатес...
4. клуб за дружење и организовање журки за младе
5. школа латино плеса
- 6/7. новинарска радионица
- 6/7. графити радионица
8. курсеви о организовању догађаја за младе
9. волонтерски клуб за подршку суграђанима у невољи
10. курс шпанског језика

ЗАИНТЕРЕСОВАНOST ЗА ИНФОРМАЦИЈЕ

Млади у Осечини су у овом истраживању показали убедљиво највеће занимање за информације о **могућностима за јефтино путовање**, њих чак 49,1%! То је највећи проценат заинтересованости за било коју ставку у овом упитнику.

После тога следе информације о могућностима за запослење (43,4%) и за наставак школовања (33%). Испитанике у Осечини значајно интересују и информације о:

- контрацепцији и заштити од полних болести (25%);
- могућностима заштите од насиља (23,1%, прилично висок проценат, што говори о локално појачаном присуству проблема);
- правима детета (22,6%, од пет обухваћених општина овде су млади испољили највеће интересовање за ову област);
- концертима и културним дешавањима (22,2%);
- заштити здравља и здравом начину живота (21,2%).

Најмање су им занимљиве информације о могућностима за неформално образовање ван школе (10,8%) и законским правима која имају (13,2%),

3.7 ПРЕСЕК СТАЊА И ПОЛОЖАЈА МЛАДИХ

Општина Осечина је мала и привредно слабо развијена локална заједница. Домаћинства у Општини су претежно старачка и према проценама за 70% домаћинстава пољопривреда је основни и једини извор прихода. Евидентан је стални одлив становништва, посебно младих, ка већим градовима, у потрази за послом и бољим животом. Већ деценијама, није ништа системски рађено да се популарише живот у мањим, претежно сеоским срединама, па се останак у руралним пределима претворио у симбол превазиђеног и непопуларног начина живота, који младима нема много шта да понуди.

Један од великих проблема Општине јесте и неразвијено средњошколско образовање, будући да у Осечини не постоји самостална средња школа. Овакво стање узрокује вишеструко негативне последице. С једне стране, подстиче одлазак извесног броја младих у друге градове, а са друге спречава да млади из сиромашнијих породица, који немају могућност да финансијски поднесу терет школовања ван своје општине, добију квалитетно образовање. Као крајњи резултат добија се јако лоша образовна структура становништва.

Имајући додатно у виду сва дешавања која су се збила на нашим просторима у последње две деценије, може се закључити да су ратови, смањење животног стандарда и промоција најнижих културних вредности, утицале да се проблеми млади интензивирају и у Осечини, по угледу на целу Србију. Слабије локалне заједнице су, очекивано, терет кризе и санкција теже поднеле.

Најновији подаци о броју младих у Општини, обрађени на основу картотеке Дома здравља Осечина, добијени у августу 2009. године, показују да у Општини живи 2.507 младих, што чини око 15% становништва Општине.

У општини Осечина, као и у већини општина у Србији, дуги низ година уназад не постоји системско бављење питањем младих. Због тога су проблеми младих бројни и разноврсни. Ипак, на основу наведених података и анализа из претходних одељака, као основни проблеми посебно се издвајају следећи:

- **Проблем незапослености младих**

Као и на глобалном, државном нивоу, и у општини Осечина је један од највећих проблема проблем незапослености. Овај проблем се негативно одражава на квалитет живота младих и узрокује низ других проблема. Један од основних разлога због којих млади напуштају свој родни крај јесте управо недостатак радних места и немогућност запослења. Тежња младих за одласком, било ван земље, било у велике градове у земљи (Ваљево, Лозница, Шабац и Београд, најчешће), свакако је у највећој мери проузрокована немогућношћу да пронађу адекватно запослење.

У општини Осечина нема довољно подстицајних мера за запошљавања младих – недовољно информисање о могућности запошљавања, могућностима усавршавања, потребама тржишта... У упитнику спроведеном у средњој и две основне школе, чак 43,4% младих изразио је жељу да добија релевантне информације о могућностима за запослење.

У Општини је уочљива и недовољна подршка развоју педузетништва младих и недовољно информисање о могућностима развоја предузетништва младих.

Један од проблема приликом процеса запошљавања свакако је и недостатак практичног радног искуства. За решавање овог проблема, опет, нема организоване

понуде за учешће у програмима волонтирања или стажирања кроз које би млади могли да стекну радно искуство. Такође, сиромашна је понуда неформалног образовања којим би незапослени млади стекли додатне вештине (информатичке, страни језици...) неопходне за добијање посла.

Према подацима НСЗ – Испостава Осечина, у августу 2009. од укупног броја незапослених лица евидентираних у Служби за запошљавање $\frac{1}{4}$ чине млади до 30 година, или 285 лица. Од тога је са завршеном основном школом 91 лице, II степен 2, III степен 131, IV степен 46, VI степен 10 и VII степен 5 лица.

Ово нам показује да је у Осечини присутан велики број неквалификованих незапослених младих.

Воћарство, пре свега производња шљива, малина и купина, главна је карактеристика овог краја. Ово би требало искористити при решавању проблема незапослености младих, подстицањем развоја пољопривреде и адекватним едукативним програмима за оснивање пољопривредних газдинстава.

Решавање проблема незапослености, као једног од централних проблема, свакако би могло да доведе и до ублажавања осталих проблема, односно, уколико се у томе не успе, незапосленост може дугорочније паралисати развојне шансе Општине.

• **Проблем активизма и мобилности младих**

Активизам младих општине Осечина на ниском је нивоу. Евидентан је низак степен укључености младих у дефинисању и задовољењу својих потреба унутар заједнице. Смислено учешће младих у друштву захтева сигурно, пријатељско и подстицајно окружење које омогућава младима да учествују у процесу доношења одлука које директно утичу на квалитет њиховог живота и развој друштва у целини. Овај процес треба да се заснива на обавештениости о могућностима које постоје у окружењу. Подаци о различитим облицима учешћа младих у друштву јесу разнородни и несистематизовани. Недостају, такође, информације намењене младима о могућностима, релевантним активностима, организованим догађајима и других важним аспектима из њиховог живота. Ови проблеми указују на чињеницу да млади већ годинама представљају једну од највећих маргинализованих група у нашем друштву а њихово активно учешће није било тема интересовања и истинског ангажовања, како на државном тако и на локалном нивоу.

Мобилност младих, која је јако важна због стицања и размене искустава и идеја, као и подстицања комуникације, на ниском је нивоу. У Општини нема организованих видова размене младих, ни на међуопштинском нити на државном и међународном нивоу. У упитнику спроведеном у средњој и две основне школе, убедљиво највећи проценат младих (49,1%) младих изразио је жељу да добија релевантне информације о могућностима за јефтино путовање.

У Осечини су створени основни организациони предуслови за јачање активизма и мобилности младих. Формирани су КЗМ и Савет за младе, као и Канцеларија за развој заједнице која се, кроз питања развоја целокупне заједнице, бави и унапређењем положаја младих. Оно што свакако недостаје јесу адекватни инфраструктурни услови за рад КЗМ, која се тренутно налази у Спортском центру „Осечина“ и поседује основну техничку опрему.

Иако су формиран поменути основни, перспективе за додатни омладински ангажман умањује непостојање других ресурса за омладинско самоорганизовање, нарочито неразвијен невладин сектор. Због тога је посебно неопходно подстицање оснивања и оснаживања невладиних организација које би се бавиле младима.

- **Неквалитетно провођење слободног времена и недостатак неформалног образовања**

Упитник спроведен у средњој и две основне школе показао је да млади људи у Осечини желе више културних, спортских и забавних садржаја, као и различите видове неформалног образовања.

Евидентна је сиромашна понуда и низак степен укључености младих у културно-образовне, спортске и забавно-рекреативне програме у заједници. Релевантне институције по правилу не нуде никакве посебне програме за младе, или их пак нуде спорадично и без посебног плана. Осим делимично КУД-а и појединих спортских удружења, не постоје цивилне организације које примарно поспешују активизам младих. Нема адекватног садржаја и понуде који би инволвирали младе и смислено их ангажовали. Од локалних културних манифестација, на пример, издвајају се само (нередован) етно фестивал "Потам – повам преко Дрине", и ликовна колонија "Подгорина".

Постојећи начини информисања младих о дешавањима за младе, неадекватни су и у раскораку са потребама младих. Такође, недовољна је и партиципација младих у осмишљавању културно-образовних, спортских и других забавно-рекреативних програма.

У Општини је, као последица опште културне дегенерације деведесетих година прошлог века, приметна и слаба заинтересованост младих за квалитетне садржаје из културе.

Када је инфраструктура у питању, евидентна је недовољна или неадекватна понуда простора за организовање забавних, културних и спортских садржаја за младе. Велики број младих (48,8%), рецимо, желео би да тренира тенис, али то нису у могућности да чине због постојања једног тениског терена чија је изградња у току.

Поред значајних, већ поменутих недостатака формалног (средњошколског) образовања, евидентан је и проблем неформалног образовања младих Осечине. У животу младих људи велики значај треба да има неформално образовање, које је замишљено као допуна формалном и неопходно је да би се подигао општи образовни ниво младих и развили њихови креативни потенцијали. Ипак, неформално образовање тренутно није у заједници довољно препознато и развијено и зато је потребно посебну пажњу посветити овом питању.

- **Проблем здравствене и социјалне заштите**

Здравље младих

Здрављу младих у општини Осечина посвећује се одређена, али не и довољна пажња.

Истраживања Светске здравствене организације и Уницефа показују да је у Србији здравље младих угрожено све већим порастом сексуално преносивих инфекција, болести зависности, као и депресије.

Слична је ситуација и у Осечини. По подацима Дома здравља Осечина, од болести младих доминирају болести зависности, алкохолизам и пушење. Уочљива је, такође, и висока стопа абортуса.

Дом здравља спроводи извесне активности од посебног значаја за младу популацију: превентиван програм «У сусрет потребама младих», СОС телефон, Саветовалиште за репродуктивно здравље, Саветовалиште за полно преносиве

болести, Едукација младих за болести зависности. Сугестије Дома здравља за побољшање здравља младих јесу рад на смањењу алкохолизма, пушења и других болести зависности., унапређење информисаности о контрацепцији чиме би дошло до смањења броја абортуса и едуковање за здраве стилове живота.

Иако Дом здравља пружа одређене саветодавне услуге за младе, општа анализа здравства у општини Осечина показује да, сем спорадичних акција, не постоји системско промовисање здравих стилова живота, нити организовано указивање на штетност употребе алкохола, дувана и других психоактивних супстанци. Не постоје организоване, перманентне едукативне кампање за младе, нарочито за оне средњошколског узраста код којих је превенција посебно важна и корисна.

Неопходно је напоменути и јако лошу здравствену инфраструктуру у Општини. Целокупна здравствена заштита грађана општине Осечина обезбеђује се у оквиру једног Дома здравља у Осечини и само једне амбуланте у Пецкој.

Социјална заштита младих

У складу са бројем незапослених лица, логично је да је и број сиромашних породица у Општини незанемарив. Због тога је потребно посветити посебну пажњу социјално угроженим младима.

Локална самоуправа пружа одређену врсту помоћи у виду субвенционисања ученичког превоза, једнократних помоћи и стипендија, ЦСЗР организује повремене врсте помоћи, а КЗМ је такође покренула одређену иницијативу на овом пољу. Али, рад на социјалној инклузији младих потребно је унапредити и систематизовати, укључивањем свих релевантних субјеката унутар локалне заједнице.

Позитивно је што је Општина усвојила Стратешки план за социјалну заштиту 2007-2012, који се у доброј мери односи и на младе. У анализи сачињеној у оквиру ове Стратегије, као кључни проблеми младих наводе се проблеми у породици, материјална ситуација, неквалитетно провођење слободног времена, лоши узорци, болести зависности и малолетни бракови. Од недостајућих услуга истиче се потреба за оснивањем клубова за младе, едукативне радионице, вршњачка едукација и поспешивање спортских активности код младих.

4. СТРАТЕШКИ ПРАВЦИ И ПРИОРИТЕТИ

При решавању проблема наведених у одељку "Пресек стања и положаја младих", три стратешка правца карактерисаће приступ којим се максимализује ефекат спровођења Акционог плана:

- 1. Повећање обима, квалитета и примерености услуга и активности намењених младима;**
- 2. Ојачавање локалних ресурса за омладински рад;**
- 3. Развијање регионалне сарадње за спровођење омладиске политике.**

Логика везе између ова три стратешка правца јесте у идеји да фундаменталне промене у прилагођености програмских садржаја за младе, повећењу њихове

разноврсности, доступности и обухвата – јесу могуће само ако се локални капацитети свих актера у заједници који раде са младима, а посебно Канцеларије за младе, ојачају, додатно умреже и прилагоде партиципативном менаџменту који укључује и саме младе; компезација за недостатке ресурса у самој заједници, у многим случајевима може се пронаћи коришћењем ресурса у региону.

За дефинисане групе проблема, локална заједница се одлучује да делује кроз четири међусобно повезана приоритетна подручја рада са младима:

- 1. Унапређивање свих облика запошљавања, samozapošljavanja и предузетништва младих;**
- 2. Оснаживање активизма и повећавање мобилности младих;**
- 3. Унапређивање могућности за квалитетно провођење слободног времена и развијање неформалног образовања;**
- 4. Унапређивање здравља младих и развијање здравих стилова живота и социјалне инклузије младих.**

Приоритети наведени по редоследу у целини одговарају по редоследу дефинисаним проблемима у одељку "Пресек стања и положаја младих". Међутим, сходно прихваћеном холистичком приступу у развоју националне и локалне омладинске политике, деловања на остварењу једног приоритета по правилу доприносе и стварању предпоставки и-или директном остварењу других приоритета, те стога овако дефинисани "приоритети" осликавају логичку схему управљања променама која стално тежи да пружи допринос интегралној промени у заједници.

Приоритет 1.

Унапређивање свих облика запошљавања, samozapošljavanja и предузетништва младих

Овај приоритет за развој заједнице у директној је вези са представљањем и разматрањем изнетим у одељку "Пресек стања и положаја младих", посебно са проблемима незапослености и недостацима образовног система и система неформалног образовања.

Разматрани проблеми могу се груписати на следећа специфична проблемска подручја:

- Недовољно подстицајних мера за запошљавања младих – недовољно информисање о могућности запошљавања, могућностима усавршавања, потребама тржишта;
- Недовољна подршка развоју предузетништва младих – неизграђен систем подстицања предузетничког духа и недовољно информисање о могућностима развоја предузетништва младих;

- Недовољни развијена међуинституционална сарадња – недовољна сарадња образовних институција, привредних субјеката и Националне службе за запошљавање;
- Недостатак практичног радног искуства;
- Непостојање организоване понуде за учешће у програмима волонтирања и или стажирања кроз које би млади могли да стекну радно искуство;
- Млади са ресурсима да се баве пољопривредом недовољно су подржани од локалних и регионалних стручних служби које треба да им олакшају приступ знањима и информацијама и контактима потребним за успех на компетативном тржишту;
- Недовољна оснаженост за професионално остваривање (низак ниво знања и мотивисаности). Посебно се истиче недовољна понуда неформалног образовања којим би незапослени млади стекли додатне вештине (информатичке, страни језици...) неопходне за добијање посла.

За решавање уочених проблема локална заједница поставила је себи следеће специфичне циљеве:

- 1. Развијати програме омладинског предузетништва у средњој школи;**
- 2. Развијати предузетништво кроз мере подршке младима који почињу сопствени бизнис;**
- 3. Унапредити конкурентност младих на тржишту рада путем унапређења формалног и подстицањем различитих облика неформалног образовања младих;**
- 4. Промовисати и подржати развој пољопривредног домаћинства на компетативном тржишту.**

Приоритет 2.

Оснаживање активизма и повећавање мобилности младих

Овај приоритет за развој заједнице у директној је вези са представљањем и разматрањем изнетим у одељку "Пресек стања и положаја младих", посебно са проблемима неразвијености грађанског активизма, партиципације младих у процесима одлучивања у школама, установама културе и политикама локалне самоуправе, те са блиским питањима попут некоришћења ресурса којима се млади укључују у омладинску размену на регионалном и ЕУ нивоу, тј. са недовољно доступним информацијама о могућностима за ангажман младих...

Разматрани проблеми могу се груписати на следећа специфична проблемска подручја:

- Апатија и незаинтересованост младих: непреузимање одговорности, одсуство препознавања сопствене важности и самопоуздања, креативности, одсуство осећаја припадности заједници;
- Млади немају добар приступ информацијама о могућностима њиховог учешћа у друштву и неформалном образовању;
- Недостатак простора и мали број организација и удружења са чијим деловањем би се млади идентификовали: простор за рад и информисање, одсуство подршке за одрживост организација и иницијатива младих;
- Нема омладинских програма и адекватних пројеката који би заинтересирали ширу друштвену заједницу;
- Недовољан број трајних и одрживих волонтерских програма и недовољан број волонтера;
- Слаба мобилност младих.

За решавање уочених проблема локална заједница је себи поставила следеће специфичне циљеве:

1. **Јачати капацитете КЗМ и промовисати КЗМ као носиоца локалне политике за младе;**
2. **Повећати ниво информисања младих о могућностима омладинског активизма и програмима за младе;**
3. **Подстицање формирања НВО;**
4. **Развити активизам и волонтеризам младих;**
5. **Укључити младе у програме омладинске размене у региону и ЕУ.**

ПРИОРИТЕТ 3.

Унапређивање могућности за квалитетно провођење слободног времена и развијање неформалног образовања

Овај приоритет за развој заједнице у директној је вези са представљањем и разматрањем изнетим у одељку "Пресек стања и положаја младих", посебно са проблемима у вези са културно-образовним и спортским садржајима, као и са недовољном понудом за квалитетно провођење слободног времена уопште.

Разматрани проблеми могу се груписати на следећа специфична проблемска подручја:

- Неадекватан квантитет и квалитет културно-образовних, спортских и других забавно-рекреативних садржаја за младе;

- Мали број и неадекватна опремљеност објеката и простора и намењених младима (простор за рад и реализацију садржаја);
- Неадекватно информисање о дешавањима за младе - постојећи начини информисања младих у раскораку са потребама младих;
- Недовољна заинтересованост младих за садржаје из културе;
- Недовољна партиципација младих у осмишљавању културно-образовних, спортских и других забавно-рекреативних програма;
- Недостатак различитих видова неформалног образовања.

За решавање уочених проблема локална заједница поставила је себи следеће специфичне циљеве:

1. **Укључивање младих у креирање и реализовање културних, спортских и забавно-рекреативних садржаја**
2. **Изградња и адаптација простора за младе**
3. **Развијање нових облика забавно-рекреативних активности, атрактивних за младе**
4. **Развијање неформалног образовања**

Приоритет 4.

Унапређивање здравља младих и развијање здравих стилова живота и социјалне инклузије младих

Овај приоритет за развој заједнице у директној је вези са представљањем и разматрањем изнетим у одељку "Пресек стања и положаја младих", посебно са проблемима локлане здравствене заштите, ангажовања младих у организацијама које се баве превенцијом и смањењем болести зависности, заштите репродуктивног здравља, сузбијањем наркоманије и алкохолизма. Такође, безбедност младих у саобраћају, у школи или на местима на којима се окупљају млади, у јасној је вези са питањима социјалне патологије која нпр. произилазе из наркоманије и опијања. Такође, приоритет је повезан и са неопходношћу унапређења социјалне заштите, путем едукације и директним ангажовањем младих.

Разматрани проблеми могу се груписати на следећа специфична проблемска подручја:

- Недовољна информисаност младих по питањима здравља и социјалне заштите;

- Недовољно организованог и континуираног рада на превенцији: болести зависности (пушење, алкохолизам, наркоманија), сексуално преносивих болести и ХИВ-а, менталних проблема у развојном добу, агресивног понашања и насиља;
- Недовољно развијена свест младих о здравим стилевима живота и недостатак подршке правилном психо-физичком развоју младих у областима: развој здраве и стабилне личности код младих, рекреација, исхрана и репродуктивно здравље;
- Поремећено понашање младих због неконтролисаног конзумирања: алкохола, цигарета и психоактивних супстанци;
- Релативно висок број социјално угрожених младих.

За решавање уочених проблема локална заједница поставила је себи следеће специфичне циљеве:

- 1. Унапређивати рад на превенцији здравља младих и психофизичког развоја младих**
- 2. Развијати свест о здравим стилевима живота**
- 3. Унапредити социјалну одговорност заједнице према младима и одговарајуће ресурсе**
- 4. Подстицати партиципацију младих у области социјалне заштите**

Одељак 5 ПОВЕЗАНОСТ СА ДРУГИМ СТРАТЕШКИМ ДОКУМЕНТИМА

5.1 УСКЛАЂЕНОСТ СА НАЦИОНАЛНОМ СТРАТЕГИЈОМ ЗА МЛАДЕ

Акциони план за младе општине Осечина у потпуности је усклађен са Националном стратегијом за младе коју је, на иницијативу Министарства омладине и спорта, усвојила Влада Србије. Национална стратегија за младе усклађена је са Националном стратегијом Србије за приступање Европској Унији, Стратегијом за смањење сиромаштва, Стратегијом развоја социјалне заштите у Републици Србији, Националном стратегијом запошљавања, Националном стратегијом привредног развоја Србије за период 2006-2012. године, Миленијумским циљевима развоја, Стратегијом развоја здравља младих, Стратегијом развоја менталног здравља, Стратегијом подстицања рађања, Стратегијом унапређења положаја особа са инвалидитетом у Републици Србији, Стратегијом развоја стручног образовања у Републици Србији, и др, као и са одговарајућим међународним документима. Сваки национални документ предвиђа мере подршке и дефинише акције на локалном нивоу, јер је јасно да само јасна повезаност и усклађеност акција на оба нивоа, националном и локалном, може да доведе до унапређења друштвене заједнице у целини.

Тако и Акциони план за младе, који директно претаче принципе и вредности и стратешке и специфичне циљеве дефинисане Националном стратегијом за младе у конкретне акције на локалном нивоу, увезује све принципе дате у наведеним националним документима, а који се тичу младих.

Планирајући како да ефикасно и на најбољи могући начин побољша положај младих, општина Осечина полази од општих стратешких циљева дефинисаних Националном стратегијом, а то су:

- 1 Подстицање младих да активно учествују у друштву;
- 2 Развијање сарадње младих и обезбеђивање услова за њихово учешће у доношењу одлука кроз одржив институционални оквир, а на основу потреба младих и у партнерству са младима;
- 3 Изграђивање система информисања младих на свим нивоима и у свим областима;
- 4 Обезбеђивање остваривања права на једнакост шанси свих младих у друштву, а посебно младих који живе у тешким условима;
- 5 Подстицање и вредновање изузетних испољавања и постигнућа младих у различитим областима;
- 6 Унапређивање могућности за квалитетно провођење слободног времена младих;
- 7 Развијање отвореног, делотворног, ефикасног и праведног система формалног и неформалног образовања који је доступан свим младима и који је у складу са светским трендовима у образовању и контекстом образовања у Републици Србији;
- 8 Подстицање и стимулисање свих облика запошљавања, samozapoшљавања и предузетништва младих;
- 9 Унапређивање безбедности младих;
- 10 Чување и унапређивање здравља младих, смањивање ризика и водећих поремећаја здравља и развијање здравствене заштите прилагођене младима;

11 Оснаживање младих за иницијативе и активности које су у складу са основним циљевима одрживог развоја и заштите животне средине.

За сваки општи циљ дефинисани су специфични циљеви и мере за њихово остварење.

Остваривање ових циљева биће усклађено са наведеним принципима и вредностима и препорукама датим у Националној стратегији за младе, континуирано праћено и вредновано, како би се, у случају евентуалних потешкоћа, благовремено и на одговарајући начин реаговало. Спознајући унапређење положаја и услова за развој младих, који чине темељ напретка сваког друштва као један од кључних задатака локалне заједнице, биће учињени максимални напори како би се наведени стратешки циљеви остварили у задатом временском оквиру, а у складу са реалним друштвеним околностима.

5.2 УСКЛАЂЕНОСТ СА ДРУГИМ ЛОКАЛНИМ СТРАТЕГИЈАМА

Акциони план за младе у сагласности је са Стратешким планом за социјалну заштиту 2007-2012. општине Осечина, као и са Локалним планом акције за децу 2007 – 2012 и Локалним еколошким планом Приоритети и циљеви ових планова се чак и делимично преплићу и поклапају са приоритетима и циљевима Акционог плана за младе.

Стратешки план социјалне заштите је дефинисање стратешких циљева и активности на побољшању и унапређењу материјалних, финансијских и људских ресурса ради квалитетнијег пружања постојећих и иновативних услуга социјалне заштите на локалном нивоу . Активности које Центар спроводи у вези са младима јасно су спецификоване у Анализи у оквиру Стратешког плана за социјалну заштиту 2007-2012 а то су:

- боља искоришћеност постојећих капацитета (Спортски центар, Народна библиотека, школе...)као и
- организовање слободног времена младих на адекватан начин
- организовање дружења младих
- чешћа едукација о болестима зависности (вршњачка едукација)
- иницијатива за већа финансијска улагања

Основни циљ израде Локалним планом акције за децу је дефинисање краткорочних, средњорочних и дугорочних стратешких циљева и приоритетних акција како би се створило оптимално окружење за децу у свим приоритетним областима и сегментима живота, почев од социјалне заштите, здравства, образовања, па све до културе и спорта, активног укључења и учешћа деце и младих у процес одлучивања у локалној заједници.

Поред опште усаглашености Акционог плана за младе и Локалног плана акције за децу, у ЛПА се налазе и одређени приоритети и специфични циљеви који се посебно поклапају са одређаним приоритетима и специфичним циљевима Акционог плана, и то:

- Приоритет: Смањење сиромаштва – Стратешки циљ: Смањење сиромаштва деце – Специфични циљ: Побољшати доступност, квалитет и ефикасност друштвених служби
- Приоритет: Боље здравље за сву децу – Специфични циљеви:

- Подизање нивоа знања и информисаности деце и жена о репродуктивном здрављу
- Промовисати здраве стилове живота и исхране ради смањења анемије, гојазности и неухрањености
- Смањење учесталости алкохолизма, пушења и наркоманије
- Смањење полно преносивих болести међу младима и адолесцентима
- Смањење броја малолетничких трудноћа и намерних прекида трудноћа
- Приоритет Квалитетно образовање, спорт и култура за сву децу – Стратешки циљеви:
 - Повећати проценат издвајања средстава из буџета за образовање, васпитање, спорт и културу
 - Обухватити сву децу квалитетним основним образовањем и повећати проценат деце средњим образовањем

Оваквом усаглашеношћу различитих локалних стратешких и акционих планова, постиже се хармонизован рад свих локалних актера на остваривању заједничких, међусобно преплетених циљева. Суштина реализације ових циљева јесте, у крајњој инстанци, подзање укупног квалитета живота у општини Осечина.

Одељак 6. МЕХАНИЗМИ СПРОВОЂЕЊА АКЦИОНОГ ПЛАНА ЗА МЛАДЕ

Управљање у процесу спровођења Акционог плана за младе

Главни актер у спровођењу (а претходно у изради) Акционог плана за младе јесте Канцеларија за младе, док главне активности и њихово спровођење надгледа Савет за младе. Локални координатор/ка чини спону између Канцеларије и надлежних из локалне самоуправе, Савета за младе, јавности и свих осталих учесника у послу који првенствено треба да буде партнерски и резултат сталног консултативног процеса међу свим заинтересованим друштвеним чиниоцима. Под осталим кључним актерима подразумевају се, пре свега, институције и организације које спроводе програме за младе под окриљем општинске управе, а уз подршку релевантних владиних и невладиних институција и организација са републичког нивоа.

Резултати рада Канцеларије за младе, кроз извештаје за чију је израду задужен локални координатор/ка, биће презентовани председнику општине и члановима Савета за младе, који ће својим одлукама обезбеђивати предуслове да се планиране активности реализују у усвојеним роковима. Административно- техничка подршка локалном координатору/ки биће обезбеђена кроз ангажовање лица која ће заједно са координатором/ком чинити Тим Канцеларије за младе, са јасно дефинисаним описом послова и задатака за сваког члана/чланицу Тима.

Праћење и евалуација

Процес праћења (мониторинга) и евалуације спровођења Акционог плана за младе врше:

Тим за мониторинг – прати реализацију пројеката који су конкурсно изабрани и финасирају се из општинских средстава. Тим за мониторинг чине три представника, следеће структуре:

- локална самоуправа, стручни сарадник/ца из службе за финансије (финансијски мониторинг)
- представник/ца локалне самоуправе (Канцеларија за младе)
- представник/ца Савета за младе

Процедуру мониторинга и начин и структуру извештавања формулисаће Савет за младе у сарадњи са Канцеларијом за младе. Тим за мониторинг своје извештаје на месечном нивоу доставља Председнику општине, Одељењу за буџет, Локалном координатору/ки и Савету за младе.

Тим за евалуацију – прати и оцењује активности и резултате пројеката у реализацији и извештава тромесечно Савет за младе.

Тим за евалуацију чини 5 представника/ца следеће структуре:

1. Представник/ца локалне самоуправе
2. Представник/ца Тима за мониторинг
3. Стручно лице из институције, која се бави пројектном тематиком
4. представник/ца Савета за младе
5. представник/ца Одељења за буџет

Извештај Тима за евалуацију доставља се председнику општине и Савету за младе, преко Канцеларије за младе. Овај Извештај је основни документ на основу којег ће се радити ревизија Акционог плана, јер он треба да садржи процену делотворности свих мера које су финасиране као и њихов утицај на локалну средину.

Одељак 7. ПРОМОЦИЈА АКЦИОНОГ ПЛАНА ЗА МЛАДЕ

Јавна расправа

Процес јавне расправе има за циљ да поспешу дијалог најширег обима у локалној средини и да буде завршна фаза широког консултативног процеса израде Акционог плана за младе. Јавна расправа представља механизам који омогућава најширем кругу грађанства да утиче на будуће мере намењене бризи о младима, а чију ће примену координирати локална самоуправа.

Наведени процес подразумева јавно представљање општинских приоритета у вези са питањима и проблемима младих, као и мерама за њихово решавање, кроз све расположиве медије на локалном и-или регионалном нивоу.

Поред промотивних активности, јавна расправа треба да представља и механизам којим грађани могу да доставе своје коментаре, допуне или измене.

Интегрални текст Акционог плана за младе треба да буде изложен на огласној табли Општине и на званичној општинској интернет презентацији, а грађани могу да у одређеном временском периоду доставе своје коментаре Канцеларији за младе.

После јавне расправе, Канцеларија за младе, у сарадњи са Саветом за младе, разматра пристигле коментаре, допуне или измене и одлучује да ли ће бити измена у Акционом плану или је потребно додатно објаснити поједина питања грађанима.

План јавне расправе биће промовисан на следеће начине:

-преко медија (радио Осечина, лист "Напред" Ваљево)

Анекс 1 **Акциони план за 2010. годину (и континуирано)**

Приоритет	Активности	Рокови	Очекивани резултат	Индикатор	Реализатори	Финансијска средства
Унапређивање свих облика запошљавања, самозапошљавања и предузетништва младих	Формирање Едукативног центра	јануар	Створена основа за едукацију незапослених младих	Формиран Едукативни центар	НСЗ, ЈС, КЗМ	35.000
	Обуке у Едукативном центру о приватном предузетништву, вођењу посла, бизнис плановима...	фебруар - мај	Млади успешнији на тржишту рада Квалификованији млади	Број обука Број полазника	НСЗ, ЈС, КЗМ	30.000
	Доквалификација и преквалификација у Ед. центру	јун - новембар		Број докв. и преквалиф. младих	НСЗ, ЈС, КЗМ	40.000
	Организовање курсева у Ед. центру за активно тражење посла и стицање нових вештина (рачунари, језици)	током године	Млади покрећу пољопривредну делатност	Број курсева Број младих који учествују на курсевима	НСЗ, ЈС, КЗМ	30.000
	Организовање семинара за категоризацију и регистрацију пољопривредних газдинстава	током године		Број семинара Број регистрованих газдинстава	КЗМ, Мин. пољ., ЈС	30.000
	Успостављање контаката са партнерима у региону ради преношења модела омладинског предузетништва у средњу школу	током године	Извршена припрема за увођење омладинског предузетништва	Дефинисан план рада у области омл. предуз	КЗМ, ср. школа, НСЗ, и заинтересовани привредни субјекти	-

Оснаживање активизма и повећавање мобилности младих	Промовисање активности КЗМ	интензивно фебр.-март; континуирано надаље	Појачана свест о КЗМ као главном покретачу активизма младих	Број медијских наступа Број објављених чланака	КЗМ, Радио Осечина, лист „Напред“	5.000
	Оснивање Омладинског клуба	прва половина године	Креирана основа за организовано деловање младих и бољу информисаност младих у свим сегментима.	Формиран Омладински клуб	КЗМ, ЛС, МОС	Из буџета Општине и МОС-а
	Активности у Омладинском клубу	од датума формирања па надаље	Појачан активизам младих Млади постају организованији и информисанији	Број активности Број младих укључених у рад клуба	Омладински клуб, КЗМ	50.000
	Оснивање Интернет клуба у оквиру Омл. клуба	друга половина године	Постављен инфопулт Спроведене радионице Реализоване обуке за вршњачку едукацију	Основан Интернет клуб	КЗМ, Омладински клуб, ЛС	Из буџета Општине и МОС-а
	Састанак КЗМ и релевантних локалних и регионалних НВО са циљем успостављања и/или јачања сарадње	друга половина године	Боље информисани млади. Млади корисно проводе слободно време. Добијен простор за курсеве из информационе писмености	Број заједнички реализованих акција/пројеката у току године	КЗМ	- Из буџета Општине и МОС-а
	Успостављање мреже омладинских сарадника који ће прикупљати и обликовати информације значајне за младе у заједници;	прва половина године	Утемељена и започета сарадња са суседним општинама и лок. и рег. НВО	10 младих сарадника	КЗМ, ср. школа	-
	Постављање инфо пултова у ср. школи, Дому култ. и библиотеци са ажурираним информацијама од значаја за младе Креирање веб стране за младе на сајту Општине	фебруар-март	Организовани сарадници прикупљају релевантне информације за младе Информисани млади. Млади упознати са могућностима за развој омладинских активности	Количина материјала који се дистрибуира Креирана веб страна Одржане 2 трибине/ радионице са учешћем по 30 младих	КЗМ, , школа, ДК, Библиотека ЛС, КЗМ	40.000
	Промовисање волонтеризма и волонтерских кампова;	април – мај			КЗМ и регионална НВО	20.000

	Промовисање и обука за учешће у ЕУ програму „Млади у акцији“	јесен	Боља информисаност младих	Број обучених младих и покренуте акције	КЗМ, регионална НВО, МОС	25.000
	Континуирано едуковање координатора КЗМ и других омладинских радника	током године	Развијање свести о вредностима волонтеризма и повећан број волонтера	Квалитет и ефикасност рада КЗМ	КЗМ, релевантни едукатори	35.000
	Подстицање формирања једне НВО која би се бавила младима	прва пол. године и надаље	Обучени млади активисти за учешће у ЕУ програму	Формирана НВО Активности НВО	КЗМ	20.000
		током године	Едуковани радници спроводе квалитетније активности			-
		прва половина године	Појачани ресурси за омладинску политику			
Унапређивање могућности за квалитетно провођење слободног времена и развијање неформалног образовања	Обележавање Међународног дана младих уличном манифестацијом	август	Подизање свести заједнице о питањима младих на креативан начин	Број учесника Време/простор у медијима	КЗМ	50.000
	Креирање трибина и књииж. вечери у сарадњи са Библиотеком	током године	Повећана партиципација младих у креирању и посети културних програма	Број одржаних програма и број младих посетилаца	КЗМ, Библиотека,	15.000
	Организовање различитих видова неформ. образовања кроз рад Омл. клуба, Едукативног центра и путем сајта (школе, радионице, курсеви...)	током године	Образованији млади Креативнији млади	Број програма Број полазника	КЗМ, Омл. клуб, Еду. Центар	30.000
	Турнир у малом фудбалу Такмичење у пливању Културни и друштвени живот младих-културни центар за младе(ликовне колоније,изложбе,културне вечери,тематске журке,биоскопи,)	током године	Креативнији млади	Број програма Број учесника	КЗМ,Омладински клуб,СЦ	15.000

Унапређивање здравља младих и развијање здравих стилова живота и социјалне инклузије младих	Оснивање Саветовалишта за младе – путем стручног тима (психолог, педагог, лекар), интернета (сајт, форум), телефона, вршњачке едукације	средина године и надаље	Млади упознати са ризицима Млади добијају адекватну помоћ Млади негују здраве стилове живота Побољшано психофизичко здравље младих	Основано Саветовалиште Број и квалитет услуга	ЈС, КЗМ, ДЗ, ЦЗСР, МОС	Из буџета Општине, МОС-а, и Мин. за рад и соц. питања
	Окупљање и обука групе омладинских волонтера који ће учествовати у превентивним програмима у заједници;	прва половина године па надаље	Млади упознати са ризицима и укључени у превентивне кампање, тзв. вршњачки едукатори	Број обучених младих едукатора	КЗМ, школе, локалне и регионалне НВО	40.000
	Промовисање здравих стилова живота	током године	Подељени флајери, постери, медијски наступи подижу свест младих о вредности здравих стилова живота	Флајери, постери и други материјал	КЗМ, ДЗ, ЦЗСР, Медији	35.000
	-Субвенционисан превоз за школску децу, -стипендије,	током године	Обезбеђене једнаке шансе за све младе Подстакнути таленти	Број стипендија Број младих који користи субвенциониран превоз....	ЈС	500.000 1.800.000
	Иницирање једне хуманитарне акције	Било када у току године	Подигнута социјална свест и одговорност Побољшан положај соц. угрожених младих Подстакнута хуманост и солидарност код младих	Број особа које су уделе помоћ Квантитет помоћи	КЗМ, школа, профитабилна предузећа	-
	Партиципирање у акцијама Црвеног крста	током године		Број младих који учествују у акцијама	ЦК, КЗМ, школа	-

Анекс 2

Акциони план за 2011 – 2014. годину

<i>Приоритет</i>	<i>Aktivnosti</i>	<i>Очекивани резултат</i>	<i>Индикатор</i>	<i>Реализатори</i>
Унапређивање свих облика запошљавања, самозапошљавања и предузетништва младих	Јачање капацитета Едукативног центра		Активности Едукативног центра	НСЗ, ЛС, КЗМ
	Обуке у Едукативном центру о приватном предузетништву, вођењу посла, бизнис плановима...	Едукативни центар, уз НСЗ, постао главни актер о питању незапослености младих	Број обука Број полазника	НСЗ, ЛС, КЗМ
	Доквалификација и преквалификација у Ед. центру	Млади успешнији на тржишту рада Квалификованији млади	Број докв. и преквалиф. младих	НСЗ, ЛС, КЗМ
	Организовање курсева у Ед. центру за активно тражење посла и стицање нових вештина (рачунари, језици)		Број курсева Број младих који учествују на курсевима	НСЗ, ЛС, КЗМ
	Организовање семинара за категоризацију и регистрацију пољопривредних газдинстава	Млади покрећу пољопривредну делатност	Број семинара Број регистрованих газдинстава	КЗМ, Мин. пољ., ЛС
	Програм Омладинско предузетништво у средњој школи	Уведено омладинско предузетништво Развијено омладинско предузетништво	Број учесника програма Број младих који аплицира код Фонда за развој Број младих који су регистровани сопствено предузеће и-или радњу	КЗМ, ср. школа, НСЗ, и заинтересовани привредни субјекти
Анимирање приватних предузећа за ангажман волонтера	Унапређење волонтеризма Стицање практичних вештина.	Број младих волонтера	ЛС, НСЗ, КЗМ, школа, предузећа,	

<p>Оснаживање активизма и повећавање мобилности младих</p>	<p>Јачање капацитета КЗМ</p> <p>Промовисање активности КЗМ</p> <p>Активан рад Омладинског клуба – инфо-пулт, радионице, вршњачка едукација...</p> <p>Активан рад Интернет клуба</p> <p>Пројекти и акције КЗМ у сарадњи са локалним и-или регионалним НВО</p> <p>Мрежа омладинских сарадника прикупља и обликује информације значајне за младе у заједници;</p> <p>Одржавање и ажурирање инфо пултова у ср. школи, Дому култ. и библиотеци, као и постављање нових у сеоским срединама</p> <p>Одржавање и унапређивање (форум, Facebook...) веб стране за младе</p> <p>Покренут волонтерски камп</p> <p>Учешће у ЕУ програму „Млади у акцији“</p> <p>Континуирано едуковање координатора КЗМ и других омладинских радника</p> <p>Формирана НВО која се бави младима и партиципира у пројектним активностима везаним за младе</p>	<p>КЗМ постала главни актер у политици за младе</p> <p>Појачана свест о КЗМ као главном покретачу активизма младих</p> <p>Појачан активизам младих</p> <p>Млади постају организованији и информисанији</p> <p>Боље информисани млади.</p> <p>Млади корисно проводе слободно време.</p> <p>Добијен простор за курсеве из информационе писмености</p> <p>Обезбеђена додатна материјална средства за програме за младе</p> <p>Реализовани пројекти подижу квалитет живота младих</p> <p>Информисани млади.</p> <p>Млади упознати са могућностима за развој омладинских активности и активизма</p> <p>Боља информисаност младих</p> <p>Успешан волонтерски камп окупио младе људе око истог циља</p> <p>Повећан број волонтера</p> <p>Обучени млади активисти за учешће у ЕУ програму</p> <p>Едуковани радници спроводе квалитетније активности</p> <p>Појачани ресурси за омладинску политику</p>	<p>КЗМ постала главни актер у политици за младе</p> <p>Број медијских наступа</p> <p>Број објављених чланака</p> <p>Број активности</p> <p>Број младих укључених у рад клуба</p> <p>Број активности</p> <p>Број младих укључених у рад клуба</p> <p>Број заједнички реализованих акција/пројеката у току године</p> <p>Број младих сарадника</p> <p>Количина материјала који се дистрибуира</p> <p>Број посета веб страни</p> <p>Број чланова Facebook-а</p> <p>Број волонтера</p> <p>Квалитет и обим покренуте акције</p> <p>Квалитет и ефикасност рада КЗМ</p> <p>Активности НВО</p>	<p>КЗМ</p> <p>КЗМ, Радио Осечина, лист „Напред“, регионални медији</p> <p>Омладински клуб, КЗМ</p> <p>Интернет клуб, КЗМ, Омладински клуб, ЛС</p> <p>КЗМ, лок. и рег. НВО</p> <p>КЗМ, Омл. клуб, Ед. Центар, Интернет клуб</p> <p>КЗМ, , школа, ДК, Библиотека, ЛС</p> <p>КЗМ, Омл. и Интернет клуб</p> <p>КЗМ, локалне и регионална НВО</p> <p>КЗМ, лок и рег. НВО, МОС</p> <p>КЗМ, релевантни едукатори</p> <p>НВО</p>
---	---	--	--	--

<p>Унапређивање могућности за квалитетно провођење слободног времена и развијање неформалног образовања</p>	<p>Обележавање Међународног дана младих уличном манифестацијом</p> <p>Креирање трибина и књииж. вечери у сарадњи са Библиотеком</p> <p>Организовање различитих видова неформ. образовања кроз рад Омл. клуба, Едукативног центра, Интернет клуба и путем сајта (школе, радионице, курсеви...)</p> <p>Турнир у малом фудбалу Такмичење у пливању.</p>	<p>Подизање свести заједнице о питањима младих на креативан начин</p> <p>Повећана партиципација младих у креирању и посети културних програма</p> <p>Образованији млади Креативнији млади</p>	<p>Број учесника Време/простор у медијима</p> <p>Број одржаних програма и број младих посетилаца</p> <p>Број програма Број полазника</p>	<p>КЗМ</p> <p>КЗМ, Библиотека,</p> <p>КЗМ, Омл. клуб, Еду. центар</p>
<p>Унапређивање здравља младих и развијање здравих стилова живота и социјалне инклузије младих</p>	<p>Активности Саветовалишта за младе – путем стручног тима (психолог, педагог, лекар), интернета (сајт, форум), телефона, вршњачке едукације</p> <p>Омладински волонтери реализују превентивне програме у заједници</p> <p>Промовисање здравих стилова живота</p> <p>Субвенционисан превоз за школску децу, стипендије, једнократна помоћ и остале уобичајене врсте помоћи соц. угрожених младих</p> <p>Иницирање најмање једне хуманитарне акције годишње</p> <p>Партиципирање у акцијама Црвеног крста</p>	<p>Млади упознати са ризицима Млади добијају адекватну помоћ Млади негују здраве стилове живота Побољшано психофизичко здравље младих</p> <p>Млади укључени у превентивне кампање, Развијена вршњачка едукација</p> <p>Подељени флајери, постери, штампани материјали, медијски наступи подижу свест младих о вредности здравих стилова живота</p> <p>Обезбеђене једнаке шансе за све младе Подстакнути таленти</p> <p>Подигнута социјална свест и одговорност Побољшан положај соц. угрожених младих Подстакнута хуманост и солидарност код младих</p>	<p>Број и квалитет услуга</p> <p>Број реализованих акција Број обучених младих едукатора</p> <p>Флајери, постери и други материјал</p> <p>Број стипендија Број младих који користи субвенциониран превоз....</p> <p>Број особа које су уделе помоћ Квантитет помоћи</p> <p>Број младих који учествују у акцијама</p>	<p>Саветовалиште, КЗМ, ДЗ, ЦЗСР</p> <p>КЗМ, школе,</p> <p>КЗМ, ДЗ, ЦЗСР, Медији</p> <p>ЛС</p> <p>КЗМ, школа, профитабилна предузећа</p> <p>ЦК, КЗМ, школа</p>

